

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo Hmeljarske zadruga, r. z. z. o. z. * Izhaja redno vsak drugi petek * Naročnina letno 20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna številka stane 2 din * Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 26. maja 1939

Štev. 11

Ukrenimo potrebno!

Letos smo imeli do sedaj suho in razmeroma toplo pomlad. Pri ugodnem vremenu smo hmeljišča lepo očistili zeli in temeljito iztrebili plevel, ki se je lani v mokrih dneh posebno ukoreninil in razrastle. Hmeljska rastlina je tudi dobro prezimila in odgnala lepe poganjke. Mislili smo, da bomo v takem vremenu varni pred hmeljskimi škodljivci. Toda zmotili smo se. Obiskali so naša hmeljišča v večji množini kakor navadno znani prvi škodljivci hmelja v vsaki pomladi — bolhači.

Bolhači imajo z bolhami to podobnost, da so izborni skakači, drugače so le mali hroščki, ki s svojimi čeljustmi napravijo mnogo škode. Poleg uši so bolhači najpogostnejši obiskovalci naših hmeljišč. Od maja do obiranja jih je vse polno in veselega sončnega dne živahno skačejo po listju. Ob deževnem vremenu jih pa ni mnogo. Lotijo se le sočnih hmeljskih listov, vršičkov in kobul, olesnelih trt pa ne marajo. Bolhači izjedajo luknje, da je list čisto preluknjan. Najhujšo škodo napravijo seveda na kobulah, kjer jih čisto preluknjajo. Zaradijo se dvakrat na leto. Prvi zarod živi aprila in maja, drugi od julija do avgusta; zlasti so hmelju nevarni maja. Tedaj je rastlina zelo nežna in zato škoda občutna. Samica polaga jajčeca do 5 cm globoko v zemljo, kjer prezimijo tudi ličinke, v razpokah hmelja pa hroščki.

Lepo in toplo vreme v aprilu in v prvi polovici maja jim je bilo najboljši zaščitnik. Razšopirili so se najbolj v obrobni legah, kjer delajo na pozno obrezanih nasadih občutno škodo. Sicer jim sedaj deževno in hladno vreme ne prija in bodo proti koncu maja bržkone izginili, da se bo drugi zarod pojavil k obiranju. Treba pa je le nekaj ukreniti zoper nje. Zatiramo jih z raznimi sredstvi. Imamo sredstva za prašenje in škropljenje. Katere sredstvo je najboljše, je težko reči, ker so bolhači zelo trdoživi in tudi pred zatiranjem hitro zbežijo,

da se potem zopet povrnejo na hmelj. Dobro sredstvo za prašenje zoper bolhače, katerega na Češkem z uspehom uporabljajo, sta »Rotenox« in »Noflo«. En kilogram tega sredstva baje zadostuje za 2000 do 3000 rastlin in uniči bolhače v desetih minutah.

Drugo, precej uspešno sredstvo zoper te škodljivce je 2 % petrolejeva emulzija (na 100 litrov je treba zakuhati 2 kg mazovega mila in potem še vroči milnici raztepsti 2 l petroleja). Z njo se mora poskropiti hmeljska rastlina in tudi zemlja okrog nje.

Razen mnogoštevilnih bolhačev opazimo na hmelju tudi druge živalske škodljivce, skržate

HMELJARJI!

Vsak kmetovalec in še prav posebno hmeljar mora vedeti, da je najcenejše tisto gnojilo, ki prinese največ koristi, a to je

ČILSKI SOLITER

najboljše dušičnato gnojilo, ki se trosi spomladi za gnojenje vseh kulturnih rastlin, posebno dobro pa deluje pri hmelju.

Okoli vsake korenike hmelja je treba potrositi po 1 žlico čilskega solitra takoj, ko hmelj odžene iz zemlje. Drugi enaki obrok je treba dati h koncu maja in morebiti tretji, če je to potrebno, h koncu junija ali v začetku julija.

Torej s porabo le male količine tega gnojila dosežemo obilen uspeh.

Nova pošiljka čilskega solitra je prispela dne 15. marca t. l. naravnost iz Chile na Sušak, in to v navadni in granulirani obliki.

Čilski soliter prvovrstne kakovosti se dobi po ugodni ceni pri Kmetijski družbi v Celju in Mariboru, v trgovini J. Krašovic in I. Vizovišek v Žalcu ter M. Krašovic v Braslovčah.

Vagonske pošiljke in vsa potrebna navodila pa razpošilja I. Cerinić, Karlovac.

Skržati so podobni muham, ker so vedno krilati. Oba para kril sta enaka. Sesajo na mladih listih, katere kmalu čisto preluknjajo. Torej podobno kakor bolhači. Skržati se večkrat levijo in njihovi svlaki obvisijo spodaj na listju. V sončnih dneh oživijo in postanejo živahni. Nekatere samice prezimijo pod skorjo in razpokami hmeljev. Zafiramo jih prav tako kakor bolhače.

Sedaj pa je tudi skrajni čas, da se zavarujemo tudi proti zahrbtnemu rastlinskemu škodljivcu – peronospori in začnemo proti njej takoj zaščitno škropiti. V ta namen vzamemo bakreno-apneno brozgo, če se hočemo resno potruditi, da jo pravilno pripravimo, če pa ne, vzamemo raje raztopino bakrenega apna ali pa nosperala (Ob 21).

Kaj pa z gnojenjem? Tudi tu je treba nekaj ukreniti. Če hmelj slabo raste, posebno tam, kjer so ga napadli bolhači, ga bo treba zaliti z razredčeno gnojnico ali pa mu dati nekaj čilskega soliŕa, toda previdno z dušičnatimi gnojili in ne šarite z njimi preveč, da se omehkužena rastlina, ki naglo raste, še bolj ne pomehkuži in nas potem ne razočara s pridelkom. Hmeljarji že iz izkušnje vedo, da hitro raste in enostransko gnojen hmelj dá le bolj redke, lahke in puhle kobule bledezelene barve, ki so silno občutljive in kaj hitro porjave.

Tudi hmeljišče je treba urediti, katero je bolj ali manj shojeno in steptano, ko se je moralo delati v njem v mokrem. Zrahljati se mora zemlja med vrstami z okopalnikom, in sicer vsakikrat po dežju, ko jo je zbil dež in jo je sonce zaparilo, da se je pokrila s trdo, neprodarno skorjo tako, da je v njo onemogočen vsak dostop zraka. Neobhodno in prav nujno potrebno je, da skrbimo vedno za plevela čisto in dobro zrahljano zemljo v hmeljišču, da nam bo hmeljska rastlina dobro uspevala ter nam tudi dala čim višji in boljši pridelek. F. Č.

Kako gnojnica zvišuje hmeljski pridelek?

(Uspeh štiriletnega poskusa.)

V našem listu smo že večkrat poročali o ugodnem učinku gnojnice na višino in kakovost hmeljskega pridelka. Prav gotovo bo zanimalo vsakega našega hmeljarja poročilo o uspehu, ki so ga dosegli z gnojnico na državni hmeljarski poskusni postaji v Deštnici na Češkem. Pod zgornjim naslovom namreč piše vodja omenjene postaje g. dr. K. Osvald v »Češkem hmeljarju« naslednje:

O zalivanju hmelja z gnojnico in uspehih poskusa državne hmeljarske poskusne postaje v Deštnici se je že v tem smislu tukaj poročalo. Bil je to triletni poskus od leta 1934 do 1936, v katerem se je zasledoval vpliv zalivanja hmelja z gnojnico z dodatkom fosforne kisline in kalijeve soli v primeru s polnim gnojenjem umetnih gnojil. Predpostavljalo se je za ta poskus, da je gnojnica predvsem dušičnato gnojilo. Gnojnica ima v takem stanju, kakor se nahaja na naših kmetijah, okoli 1/4 % dušika, zato pa samo okoli 0,01 % fosforne kisline (torej samo v sledovih), t. j. gnojnica praktično sploh ne vsebuje fosforne kisline. Zato je zalivanje z gnojnico, razen gnojenja s kalijem, glavno dušičnato gnojenje.

Poleg tega poskusa, katerega uspeh smo objavili svoj čas v tem časopisu, je zasledovala državna hmeljarska poskusna postaja v Deštnici tudi sam učinek gnojnice na hmelj v primeru s hmeljem, kateri sploh ni bil gnojen. Poskus se je vršil od leta 1935 do leta 1938 in je imel štiri parcele zalite z gnojnico in štiri parcele brez nje. Kraj poskusa se je v hmeljišču postaje v Deštnici od leta do leta menjal, da bi se učinek preizkusil na raznih mestih.

Zalivanje z gnojnico se je izvedlo pred cvetom, in sicer tako, da se je dalo okoli vsakega sadeža z gnojnico namočene parcele tri litre gnojnice, razredčene s šestimi litri vode. Zalivanje v tem primeru nadomešča običajno solitrnanje hmelja pred cvetom.

Uspeh tega poskusa je tale:

(Navedene številke pomenijo povprečni pridelek suhega hmelja na parceli, računano na 1 ha.)

leto	parceta brez gnojnice	parceta z gnojnico	zvišanje pridelka
1935	8,32	8,88	0,56
1936	11,80	12,12	0,32
1937	10,65	11,96	1,31
1938	8,78	10,81	2,03
Povprečno	9,89	10,94	1,05

Iz navedenega poskusa vidimo, da se je zvišal pridelek zaradi zalivanja z gnojnico v vsakem letu ter se je gibal od 0,32 q do 2,03 q na 1 ha. To gibanje je povzročila predvsem zemlja in končno tudi nekoliko vreme poskusnega letnika. Z gnojnico dodamo zemlji tudi vode (kar je toliko, kot 5 mm padavin), zato je uspeh tem večji, čim manj je padlo dežja pred in po zalivanju z gnojnico. To dobro vidimo v pregledu, ki kaže množino padavin za maj, junij, julij v poskusnih letnikih:

Mesec	1935	1936	1937	1933
	milimetrov			
Maj	30,9	112,1	85,1	37,4
Junij	25,6	82,8	55,4	42,7
Julij	20,2	107,5	154,5	74,8
Vsega	76,7	302,4	295,0	154,9

Največ padavin je padlo v letu 1936, zato je bil tudi povprečni pridelka ob zalivanju z gnojnico najmanjši. Najbolj se je zvišal pridelek v letu 1938, in sicer za 2,03 q na 1 ha, ko je v navedenih mesecih padlo samo okoli polovico padavin kakor v letu 1936. V letu 1935 je bilo sicer padavin najmanj, razlika v pridelku pa ni bila največja, menda zaradi vpliva zemlje.

V štirih letih, ko se je opazovalo, se je povprečno zvišal pridelek za 1.05 q suhega hmelja na 1 ha, t. j. okoli 1 mtc, kar znaša po lanskim cenam okoli 3000 dinarjev. Računajmo, da smo dali k vsakemu sadežu 3 litre gnojnice, t. j. na 1 hektar 15.000 litrov, ali 150 hl, ki so bili razredčeni s 300 hl vode, tako bi vnovčil hmelj pri danih pogojih 1 hl gnojnice povprečno za 20 din. Seveda, če se predpostavlja, da je bila gnojnica razredčena z dvakratno množino vode. F. Č.

Razno

Povprečni konsum piva letno na osebo je slej ko prej največji v Belgiji, kjer je v letih 1931/35 znašal 189,1 l, v letu 1936 pa 175 l, dočim v Veliki Britaniji 73,9–83,6 l, Nemčiji 55–58,8 l, Danski 54,9–56,1 l, Švici 60,5–49,5 l, Rusiji 57,7–49,2 l, Švedski 42,5 do 41,1 l, Avstriji 41,8–32,6 l, Irski 33–? l, Franciji 32,3 do 26,9 l, Norveški 14,4–15,3 l, Nizozemski 19,7–14 l, Finski 4,86–7,52 l, Estonski 3,40–5,55 l, Letonski 3,52 do 4,23 l, Poljski 4–3,3 l, Jugoslaviji 4,93–3,23 l, Romuniji 2,15–2,61 l, Ogrski 2,30–2,46, Italiji 1,25–1,15 l, Grčiji 1,07–? l in Bolgariji 0,86–0,57 l.

V Nemčiji se še vedno dviga konsum piva. V letošnjem februarju so skoro za 11 % izpili več piva kakor lani v istem mesecu.

Na Japonskem so navarili lani 2.657.515 hl piva proti 2.292.232 hl v letu 1937, lani torej za 365.283 hl ali 16 % več. Izvozili pa so lani 432.878 hl piva, dočim predlani 242.959 hl. Ne uvaža pa piva Japonska sploh skoro nič.

Produkcija piva pri nas je znašala v lanskem letu 346.838 hl proti 270.914 hl v letu 1937, lani torej za 75.924 hl več. Največ piva se je navarilo pri nas v letu 1927, namreč 750.000 hl, od tedaj pa vedno manj in manj, najmanj v letu 1934, namreč le 210.132 hl. Od leta 1934 pa se produkcija piva zopet dviga, sicer polagoma, vendar sfalno leto za letom.

Poravnajte naročnino!

*Želite lep, zelen in težak
hmelj s prijetno aromo?*

**Gnoj'te z
NITROFOSKALOM I
NA 100 SADIK – 25 KG**

Vprašanja in odgovori

I. J. v št. J.: V mojem hmeljišču so se pojavili bolhači v znatni množini in že povzročajo občutno škodo. Kako in s čim naj jih uničim?

Odgovor: Na to vprašanje smo odgovorili že na drugem mestu.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Vreme za razvoj hmeljske rastline ni nič kaj ugodno. Vlaga je sicer dovolj, le noči so še vedno hladne. V zgodaj obrezanih nasadih je rastlina že dosegla nad 2 m višine, v pozneje obrezanih pa je precej zaostala, ker jo ovirajo bolhači, ki so se sem ter tja pojavili v večjem številu. V splošnem je rastlina zdrava in se pri deževnem vremenu razmeroma dobro razvija.

Vojvodina: Stanje hmeljskih nasadov je zadovoljivo.

Nemčija: Položaj na hmeljskem trgu je ostal še nadalje nespremenjen. — Deževno in hladno vreme ni bilo ugodno za hmeljsko rastlino. Rastlina je zaostala v razvoju proti normalnim letom. Prav malo rastlin je doseglo opore, večji del rastlin šele poganja iz zemlje, v razvoju hmeljsko rastlino močno ovirajo bolhači in rilčkarji. Na vlažnih tleh se je na poganjkih pojavila peronospora.

Francija: Rez hmelja in prva dela v hmeljiščih so končana. Rastlina je dobro prezimila, toda vlažno in hladno pomladansko vreme je povzročilo, da so poganki nekoliko slabši in je nekatere napadla tudi peronospora. — Tržišče je ostalo nespremenjeno.

Belgija: Na tržišču je živahno. Lanski letnik Poperinghe se je prodajal po nespremenjenih cenah, cene za letošnji pridelek v predprodaji pa so se nekoliko zvišale.

Anglija: Tržišče je nespremenjeno in mirno.

Amerika: Tržišče je mirno in cene nespremenjene. — V hmeljiščih se vrše pomladanska dela. Na mladih pogankih se je pojavila sem ter tja peronospora.

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.
Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Izročajte denar

v zaupanja vredne domače denarne zavode, da se omogoči z oživitvijo denarnega obtoka delavoljnim našim ljudem zopet delo in kruh.

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

(v lastni palači pri kolodvoru)

Vas vabi, da ji zaupate tudi Vi svoje prihranke, ker Vam nudi zanje s svojim premoženjem popolno varnost. Mesto Celje jo je ustanovilo že pred 72 leti in tudi še samo jamči zanjo z vsem svojim imetjem in z vso svojo davčno močjo.

Denarju, ki ga vložite, je vsakočasna, nemudna izplačljivost strogo zajamčena.

Opozarjamo vse hmeljarje in kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

RUDNINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
ROSTNI SUPERFOSFAT RMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
ROSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

KALIFEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE

Vsa navedena gnojila prodajamo po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO REMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.
ali njeno podružnico v Celju

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najboljše. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov - posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu
Kralja Petra ceste in Vodnikovove ulice